

Broj: 01-02/2-1386/24_SK
Sarajevo, 04.06.2024. godine

Primljeno: 11-06-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/2	-02-	280	124

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA
n/r g-đa Aida Obuća, delegatkinja

Predmet: Odgovor na delegatsko pitanje, dostavlja se

Poštovana,

Aktom sekretara Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine broj: 05/2-02-280/24 od 21.05.2024. godine, Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike dostavljeno je delegatsko pitanje g-đe Aide Obuća, delegatkinje u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a koje glasi:

„Da li je tačna informacija da je Zaključkom Vlade FBiH 27.02.2019. godine prihvaćena Inicijativa Skupštine ZDK-a za donošenje Zakona o CŽR-a a da je 30.06.2022.godine utvrđen Nacrt Zakona na Vladi, a nakon toga 27.07.2022.godine da je Predstavnički dom Parlamenta FBiH, a nakon toga i dom naroda Parlamenta FBiH utvrdio Nacrt Zakona i uputio u daljnju proceduru, da li je tačna informacija da ste vi 28.04.2023.godine nametnuti od strane suspenzije Ustava od strane Visokog predstavnika ? “

S tim u vezi, sa aspekta nadležnosti Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, na delegatsko pitanje dajemo sljedeći:

ODGOVOR

Poštovana delegatkinjo Aida Obuća,

Hvala vam na pitanju u vezi sa procesom donošenja Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Da, tačno je da je Zaključkom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine od 27.02.2019. godine prihvaćena Inicijativa Skupštine Zeničko-dobojskog kantona za donošenje Zakona o CŽR, što smo isticali i u uvodnim napomenama prilikom čitanja Zakona na sjednici na kojoj je usvojen, a što stoji i u materijalima koje dobijete svi vi prilikom slanja materijala za određenu sjednicu.

Slijedećim dalje hronologiju, Nacrt Zakona je utvrđen 30.06.2022. godine na Vladi Federacije. Takođe, 27.07.2022. godine, Predstavnički dom Parlamenta Federacije

Bosne i Hercegovine, a nakon toga i Dom naroda Parlamenta FBiH utvrdili su Nacrt Zakona i uputili ga u daljnju proceduru.

Od toga perioda do imenovanja nove Vlade FBiH, odnosno narednih osam mjeseci, Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata čekao je drugi krug usvajanja na Vladi i i domovima Parlamenta, odnosno ako ćemo tačnije tek je novoimenovana Vlada FBiH početkom jula utvrdila Prijedlog Zakona, a do kraja jula Zakon je usvojen na oba doma Parlamenta Federacije BiH.

U vezi s navedenim, važno je istaći da je donošenje Zakona o CŽR rezultat zajedničkog napora i angažmana svih relevantnih aktera kako bi se pružila adekvatna zaštita civilnim žrtvama rata i konačno priznala prava posebnim kategorijama civilnih žrtava rata kakva su i djeca rođena iz zločina ratnog silovanja.

Ni u jednom trenutku nismo umanjivali ničije zasluge, niti značaj bilo čijega učešća u pripremi i donošenju ovog Zakona, otuda su nejasna Vaša pitanja u vezi sa navedenim.

Cijenimo da je ovo važan Zakon, jedan od onih koji BiH čine jedinstvenom u svijetu, obzirom da smo donošenjem ovog Zakona postavili temelje svim drugim zemljama koje prolaze ratove i sukobe i u kojima se svakodnevno dešavaju silovanja žena i djevojčica i rađanje djece kao posljedice ovog zločina.

Naš zajednički cilj treba biti nastojanje da ovaj Zakon dobije svoj puni značaj u primjeni i da potakne preživjele i njihovu djecu da uđu u pravo, ne samo zbog ostvarivanja određenih prava koja Zakon predviđa, već važnije od toga, da naše društvo krene put individualnog i kolektivnog ozdravljenja i kreiranja registara preživjelih zločina ratnog silovanja i djece rođene iz njega jer to je važno, iznimno važno, za tok historije naše zemlje i očuvanje istine o dešavanjima tokom agresije u našoj domovini.

Tačnije, podaci domaćih i stranih organizacija kazuju da je u Bosni i Hercegovini tokom agresije silovano između 20 i 50.000 žena, djevojčica i muškaraca, te da je kao rezultat rata, odnosno ratnog silovanja, rođeno između dvije i tri hiljade djece.

U našem registru silovanih žena je nešto manje od 1.000 osoba, odnosno 128 muškaraca i 830 žena i tek jedno dijete.

Ovakvi podaci su poražavajući i ako se uzme u obzir da su žrtve ratnog silovanja od 2006. godine prepoznate u općem Zakonu o socijalnoj zaštiti iz kojeg je izveden i ovaj Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata, dakle ako se uzme u obzir da već 18 godina imamo Zakon koji prepoznaje ovu kategoriju žrtava onda se moramo zapitati zašto je tako mali broj preživjelih u registru. Da li su institucije učinile dovoljno i da li preživjele imaju povjerenja u sistem? Podatak od nešto manje od hiljadu preživjelih u registru govori da se trebamo zapitati koliko se odista radilo na tome da se preživjele i njihova djeca, zaboravljena djeca rata, osjete zaštićenima i prihvaćenima u društvu. Izvjesno je da do povjerenja između preživjelih i institucija nije došlo u proteklih 18 godina otkad su prepoznate u Zakonu, te otuda naša nastojanja kroz medijske nastupe, okrugle stolove i sve duge načine da se to promijeni.